

at det kun er Manden, der erhverver ved selvstændig Virksomhed. Ved selvstændig Virksomhed kan kun fortaas en Virksomhed, som den ene Ægtefælle driver uden Assistance, uden selvstændig Medvirken af den anden Part, og i de allerfleste Tilfælde vil Forholdet, saaledes som jeg tillod mig at bemærke, stille sig saaledes, at man egentlig kun kan sige, at Manden erhverver ved selvstændig Virksomhed, men Konen ikke. Saa er fremdeles Alt det, der opstaar som Udbytte af det i den paagældende Paragraf nævnte, Særeie, altsaa ogsaa alt det, der anstafes, opfares eller paa en eller anden Maade fremkommer fra selvstændigt Erhverv. Ogsaa det er Særeie. Saa jeg kommer virkelig til det Spørgsmaal: Hvad er da fælles? Hvad kan da blive fælles efter dette Lovforslag. Det kan da kun fremkomme i de vistnok overmaade faa Tilfælde, hvor Konen deltager med Manden i egentlig Erhvervsvirksomhed, hvilket vistnok vil være de fleste undtagelsesvis. Holde vi os nu til de Tilfælde, som vilde blive de almindelige, saa vil dette Lovforslag, naar man tager Konsekvenserne af Bestemmelserne, saaledes som jeg mener, at de maa tages ved Ægtefællers Oplysning, de allerfleste Tilfælde føre til, at Husstruen slet ingen Ting faaer, naar en Mand dør. Man maa jo betænke, at der i overordentlig talrige Tilfælde slet ikke er Tale om arvet Formue; hvad der findes, er Frugten af, hvad Ægtefællerne have kunnet erhverve under Ægtefællerskab, hvorimod der slet ikke er Noget, der er erhvervet ved Arv, Testamente og Gaver. I alle disse Tilfælde, som navnlig ville forekomme i hele Middelstanden, vil Forholdet da komme til at stille sig saaledes efter dette Lovforslag, at naar Manden dør, kan Konen slet ikke udtage Noget, fordi det Altsammen har været hans Særeie, og hun kommer saaledes til at gaa ganske tomhændet bort. Jeg tror derfor, det vilde være en meget daarlig Tjeneste, man vilde gjøre Kvindeskønnet i Almindelighed, men der er jo dem, der ville gjøre det til en Sag, hvorved de ville beskytte Kvinderne, at der indføres en saadan Ordning som denne.

Der næst fremkommer der en anden Række af Betragtninger, som jeg vil knytte til § 5. Den gaar ud paa, at over Voets Fællesie kan den ene Ægtefælle ikke raade imod den andens Villie, med mindre det sker til fælles Nytte og uomgængelig Fornødenhed. Det bliver nu ikke meget praktisk; thi der vil sædvanligvis ikke være noget Fællesie. Men lad os tænke os, at der var et endog saa betydeligt Fællesie, og at det var Noget af det vigtigste, Grundlaget for Familiens Eksistens, saa forekommer det mig,

at det er en ganske umulig Bestemmelse. Thi naar Manden skal ernære Kone og Børn, maa han dog virkelig have Lov til at benytte Voets Midler paa den Maade, han anser for nyttig til at skaffe det Fornødne. Det kan dog ikke gaa an, at en Handelsmand ikke skal kunne indlade sig i en Handelsforretning uden først at spørge sin Kone ad, om hun er enig deri, eller at en Haandværker ikke skal kunne købe og sælge sine Varer og Produkter uden først at være enig med Konen, om de skulle sælges for den Pris og paa den Maade. Det er en Bestemmelse, som efter min Mening er ganske umulig, og Grunden til, at den er umulig, og til, at den erede Forslagsstiller saa vel som mange Andre maaste med ham se forkert paa dette Spørgsmaal i mange Retninger, er den, at man ganske overjer, at Manden skal sørge for Familien, at det er Manden, der i Reglen ved sin Erhvervsvirksomhed skal skaffe, hvad de Allesammen skulle leve af, og deraf følger nødvendigvis, at han maa faae Overmagten, i det Mindste den juridiske, i Forholdet. Det kan umuligt gaa an paa den ene Side at paalægge ham Pligten til at sørge for Kone og Børn og paa den anden Side at binde hans Hænder. Af det, at han skal være Familiens Forsørger, at det Offentlige og Staten i den Anledning holder sig til ham, deraf følger ogsaa, at han med Hensyn til den økonomiske Drift og Virksomhed i Ægtefællerskab maa blive den Afgjørende. Det kan ikke nytte Noget, at Konen mener, at der burde træffes andre Forholdsregler, eller, at hun mener, at Børnene maa opdrages anderledes, end de blive. Alting afhænger af Penge-spørgsmaalet, og den, der skal skaffe det Fornødne, maa virkelig ogsaa have det vigtigste Ord at sige med Hensyn til alle disse Ting. Denne Betragtningssmaaade om den formueretlige Ligeberettigelse lader sig ikke praktisk gennemføre, saa længe dette Forhold er til, og det vil sikkert blive ved at være saa længe Verden staar, i ethvert Tilfælde er det for Diebliffet decideret Tilfældet. Hvis man levede af Luft, og kunde gjøre alt Muligt i denne Verden uden Penge, var det meget muligt, at man kunde realisere en saadan Ordning, hvor enhver af Ægtefællerne kunde gjøre, hvad den selv vilde.

Jeg skal dernæst gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til § 9, og derved tillige komme til at berøre § 2. Disse to Paragrafer i Forening ville ligeledes være en for Kvinderne meget fordærvelig Bestemmelse. Der staar nemlig i § 2: „Enhver af de myndige Ægtefæller har Ret til selvstændig at raade over, hvad der er dens